

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова Вченої ради

Харківського національного
університету імені В.Н. Каразіна

В.С. Бакіров

РІШЕННЯ

Вченої ради Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна
з питання: «Про хід роботи щодо включення періодичних наукових видань
університету до міжнародних наукометричних баз даних»

від 27 листопада 2017 року, протокол №17

Заслухавши й обговоривши доповідь проректора з наукової роботи Катрича В.О. щодо упорядкування та подальшого розвитку видавничої діяльності в університеті, спрямованої на поглиблення інтеграції університету до світового наукового та освітнього простору **Вчена рада відзначає**, що у 2017 році проведено:

– реєстрацію періодичних наукових видань університету та здійснено супровід їх загальнодоступних профілів у наукометричній базі даних Google Scholar із зазначенням приналежності до Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна;

– розміщення випусків періодичних наукових видань університету за період з 2011 по теперішній час на веб-сайті «Наукова періодика Каразінського університету» (periodikals.karazin.ua), який працює у системі OJS;

– реєстрацію фахових видань університету в доступних міжнародних базах та каталогах;

– заходи щодо можливості здійснення перевірки на відсутність академічного плагіату у всіх рукописах статей, що надходять до редакцій видань, за допомогою антиплагіатної інтернет-системи, наданої університету компанією Plagiat.pl;

– оновлення складу редакційних колегій;

– удосконалення веб-сайтів та веб-сторінок видань.

Узгоджено питання щодо можливості індексування статей (отримання цифрових ідентифікаторів об'єктів (DOI) в інформаційному агентстві CrossRef) за умови забезпечення до кінця року оплати даної послуги.

Вчена Рада ухвалила:

1. Затвердити Стратегію розвитку видавничої діяльності щодо включення періодичних наукових видань Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна до міжнародних наукометричних баз даних (на 2018-2022 роки).

2. Забезпечити виконання першочергових заходів з реалізації Стратегії:

2.1. На факультетах, в НДІ спільно з редакційними колегіями наукових видань університету за кожним із видань провести внутрішній аудит видання щодо

відповідності вимогам міжнародних видавництв (згідно з інтегральними критеріями, що включають вимоги DOAJ, Web of Science і Scopus).

Згідно з результатами внутрішнього аудиту визначити видання, які можуть бути віднесені до **3х категорій**:

- «**Перша**» – такі, що можуть бути першочергово доопрацьовані, відповідають більшості критеріїв міжнародних видавництв та протягом року можуть бути подані на включення до міжнародних наукометричних баз даних Scopus і Web of Science.
- «**Друга**» – які мають потенціал щодо внесення змін згідно з міжнародними стандартами таким чином, щоб впродовж **двох-чотирьох років** вони могли бути включені до провідних міжнародних наукометричних баз даних.
- «**Третя**» – які не відповідають більшості критеріїв міжнародних видавництв та не мають потенціалу в короткостроковий період внести відповідні зміни.

Висновки зі стану та рекомендації щодо заходів, які необхідно запровадити для включення видань університету до тих чи тих міжнародних наукометричних баз даних, надати до редакційної ради університету.

Відповідальні: декани факультетів, директори НДІ, голови редакційних колегій періодичних наукових видань, начальник НДЧ, провідний редактор періодичних видань (Чуєнкова Н.П.).

Термін: до 05.12.2017.

2.2. Редакційній раді університету за поданням факультетів та НДІ на основі внутрішнього аналізу стану наукових видань університету визначити фахові періодичні наукові видання, які найбільшим чином відповідають міжнародним класифікаторами Elsevier та Thomson Reuters.

Відповідальні: голова редакційної ради університету, начальник НДЧ, голови редакційних колегій періодичних наукових видань.

Термін: до 12.12.2017.

2.3. Для кожної з категорій періодичних видань, визначених за п.2.2., розробити покроковий план доопрацювання наукових видань університету, розробити календарний план впровадження змін до їх видавничої діяльності, після впровадження яких (зокрема за такими складовими як: технологічні, якість контенту, інформаційний супровід) видання можуть бути направлені університетом до експертних комісій Web of Science і Scopus та до інших міжнародних наукометричних баз даних.

Відповідальні: голови та технічні секретарі наукових видань університету, декани факультетів, директори НДІ, начальник НДЧ, провідний редактор періодичних видань (Чуєнкова Н.П.).

Термін: до 20.12.2017.

2.4. Затвердити план заходів з організаційної та фінансової підтримки кожної категорії журналів (підтримка роботи веб-сайтів видань, здійснення зовнішнього рецензування статей, отримання цифрових ідентифікаторів статей тощо). Передбачити у кошторисі витрат університету на 2018 рік обсяг коштів, який необхідний для підтримки діяльності видань університету.

Відповідальні: проректор з наукової роботи, проректор з економічних та соціальних питань, головний бухгалтер, начальник НДЧ, провідний редактор періодичних видань (Чуєнкова Н.П.).

Термін: до 25.12.2017.

3. Запровадити для видань, що входять до першої категорії як обов'язкову щорічну форму звітності, яка повинна містити стратегію просування видання, графік заходів (інформаційні, іміджові, освітні) та дані, що підтверджують статус та рейтингову позицію видання, бюджет, необхідний для підтримання його статусу. (Для видань другої та третьої категорій звітність необхідна тільки при зміні статусу, тобто при переході із однієї категорії в іншу).

Відповідальні: голова редакційної ради університету, начальник НДЧ.

Термін: протягом року.

4. Розробити та затвердити на Вченій раді університету узагальнені для всіх університетських періодичних наукових видань :

- видавничу політику університету (засади, на яких базується видавництво);
- видавничий етичний кодекс академічних видань;
- єдиний корпоративний стиль (шрифт, кольори, супроводжуюча поліграфічна продукція, дизайн обкладинки тощо);
- план заходів щодо інтернаціоналізації академічних видань,

Відповідальні: голова редакційної ради університету, голови редакційних колегій періодичних наукових видань, начальник НДЧ, провідний редактор періодичних видань (Чуєнкова Н.П.).

Термін: до 19.01.2018.

5. Провести серію тренінгів для членів редакційних колегій різних категорій періодичних наукових видань, у тому числі з запрошенням міжнародних експертів, враховуючи пропозиції факультетів та НДЧ щодо проблемних питань.

Відповідальні: проректор з наукової роботи, проректор з науково-педагогічної роботи (Пантелеймонов А.В.), проректор з економічних та соціальних питань, головний бухгалтер, начальник НДЧ, провідний редактор періодичних видань (Чуєнкова Н.П.).

Термін: до 25.01.2018.

СТРАТЕГІЯ

розвитку видавничої діяльності щодо включення періодичних наукових видань Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна до міжнародних наукометричних баз даних (на 2018-2022 роки)

Стратегія розвитку видавничої діяльності університету ґрунтується на концепції глобального суспільства знань та участі університету у глобальному розвитку знань. Головною передумовою, необхідною для виконання одного з базових завдань університету – є творення суспільства, заснованого на знаннях, сприяння видавничій діяльності, її інтернаціоналізації, доступності та дотримання добросесних практик.

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна – провідний науковий і навчальний заклад України з 210-річною історією свого існування. Університет має потужний науковий та науково-педагогічний потенціал. У ньому працюють близько 350 докторів наук, професорів та понад 1000 кандидатів наук, доцентів, діють понад 30 міжнародно визнаних наукових шкіл. В Україні університет є провідним центром підготовки кадрів вищої кваліфікації. Наукові заходи, що проводяться за участі університету, мають глобальний вплив на суспільство, а їх результати поширюються завдяки академічним виданням та публікаціям як в Україні, так і в світовому науковому середовищі.

Академічні видання є не єдиним, але найбільш вагомим результатом наукових досліджень та розробок, важливим засобом для поширення знань, запорукою входження університету до міжнародного поля академічних видань, що сприятиме зміцненню репутації закладу як університету світового класу та популяризації його на глобальному рівні наукових надбань та досліджень.

Одним із пріоритетних напрямів видавничої діяльності університету є входження періодичних наукових видань університету до світового наукового та освітнього простору і включення їх до міжнародних наукометричних баз даних.

Використання міжнародних інформаційних наукометричних баз даних надає можливість своєчасного і якнайширшого представлення результатів досліджень науковців університету в сучасній формі, доступній вітчизняній та світовій науковій спільноті.

Провідними міжнародними наукометричними базами даних, де публікуються найвагоміші результати наукових досліджень і за якими сьогодні у міжнародному науковому просторі визначаються якість наукової продукції та рейтингові (за кількістю наукових публікацій та їх цитувань і значенням h-індексу) показники науковців і наукових установ, є бази даних Web of Science

(WoS) компанії Thomson Reuters (США) і Scopus видавництва Elsevier (Нідерланди).

Головна мета щодо забезпечення розвитку видавничої діяльності університету: створити умови розвитку та інтернаціоналізації академічних, зокрема періодичних, наукових видань університету згідно з концепцією глобального суспільства знань, досягти сталих, високих показників на міжнародному рівні; забезпечити входження до міжнародних наукометричних баз даних Web of Science (WoS) та Scopus наукових видань університету за всіма пріоритетними науковими напрямками досліджень.

Для досягнення цієї мети необхідно проводити систематичну роботу щодо забезпечення якості роботи академічних видань в університеті, що буде сприяти підвищенню світових наукових позицій університету.

Основними пріоритетними напрямками діяльності, підпорядкованими визначеній меті, є:

- Дотримуватися високих міжнародно визнаних стандартів академічних публікацій, загальним принципам етики публікацій, у тому числі Elsevier/ Scopus.
- Підвищити продуктивність та якість академічних видань.
- Забезпечити наявність стратегії університетських видань з календарним графіком та конкретними вимірюваними цілями.
- Забезпечити дотримання вимог до публікації Open Access і забезпечити захист прав інтелектуальної власності, що є важливими частинами відповідальності університету.
- Інтернаціоналізувати академічні видання, спільні публікації, розширювати географію авторів, сприяти формуванню університетської культури публікацій з високим імпаکت-фактором.
- Усіляко стимулювати входження фахових наукових видань університету до світового наукового та освітнього простору і включення їх до міжнародних наукометричних баз даних за всіма пріоритетними науковими напрямками досліджень університету.

При визначенні термінів і заходів, спрямованих на реалізацію зазначеної мети, на її початковому етапі передбачається взяти до уваги те, що Міністерством освіти і науки України планується з 1 січня 2023 року ввести в дію «Порядок формування Переліку наукових фахових видань України», згідно з яким до Переліку можуть входити лише видання, які включені до міжнародних наукометричних баз даних Web of Science (WoS) і Scopus (категорія видань «А» за Переліком), та видання, які входять до інших міжнародних наукометричних баз даних (категорія видань «Б» за Переліком).

Саме вирішення питання зі входження видань університету до міжнародних наукометричних баз даних в подальшому становитиме основу для включення їх до Переліку наукових фахових видань України.

Першочергові заходи щодо забезпечення подальшого розвитку діяльності періодичних наукових видань університету:

1. Серед наукових фахових видань університету визначити видання, які повною мірою відповідають вимогам (Критеріям) провідних міжнародних видавництв для включення наукових видань до міжнародних наукометричних баз даних.

2. Провести всебічний аналіз стану фахових наукових видань університету щодо відповідності їх вимогам (Критеріям) провідних міжнародних видавництв (*Додаток*) та визначити наукові видання, які після доопрацювання можна буде направити на розгляд Експертних рад міжнародних видавництв для включення до міжнародних наукометричних баз даних.

3. За кожним з наукових видань університету, які визнані як такі, що у найближчі 2-5 років можуть бути включені до міжнародних наукометричних баз даних, визначити:

– заходи, які необхідно здійснити щодо забезпечення відповідності редакційної політики видання вимогам міжнародних видавництв за Критеріями для включення до міжнародних наукометричних баз даних;

– джерела фінансового забезпечення функціонування видань (підтримка роботи веб-сайтів, здійснення зовнішнього рецензування статей, отримання цифрових ідентифікаторів статей (DOI), редагування статей та анотацій англійською мовою тощо).

4. Забезпечити своєчасне подання видань університету до експертних комісій міжнародних видавництв для включення їх до міжнародних наукометричних баз даних, особливо видань, які можуть бути включені до міжнародних наукометричних баз до 01 січня 2023 року.

5. При включенні видань університету до міжнародних наукометричних баз даних з метою забезпечити подальше міжнародне визнання їх статусу передбачити організаційну та фінансову підтримку видань університету.

З метою прискорення вирішення питань щодо визначення та впровадження заходів, які необхідно здійснити редакційним радам фахових періодичних наукових видань університету для досягнення відповідності рівня видань вимогам міжнародних видавництв, організувати та провести для членів редакційних колегій тренінги, у тому числі із запрошенням міжнародних експертів.